

RICOH
imagine. change.

Ricoh se zaveda pomembnosti transparentnega pregleda podatkov proizvodnje, odpreme in nabave.

Ricoh: Za večjo avtomatizacijo tiskarn
Podjetje Ricoh je nadgradilo svojo ponudbo s tiskalniškimi in podatkovnim urejevalnim sistemom Print-MIS Avanti Slingshot. Na voljo bo v letu 2015.

Orodje Avanti Slingshot omogoča izvedbo kalkulacij, načrtovanja proizvodnje, urejanja delovnih nalogov, nakupa in upravljanja zalog, upravljanje odpreme in fakturiranje. Z njim imajo tiskarne pregled nad stroški, statusi izvedb nalogov in stanjem obračunavanja v realnem času.

Avanti Slingshot povzema informacije različnih segmentov, kot so poslovni CRM-sistemi, poslovna poročila, produkcijski plani, kalkulacije, naročila kupcev, zaloge ... Prav zato podpira integracijo v različne sisteme neodvisnih proizvajalcev in uporablja protokole za zanesljivo izmenjavo podatkov v obliki JDF/JMF in XML.

Orodje je spletno naravnano, kar omogoča, da je dostopno kadar koli in od koder koli. Omogoča delovanje v oblaku in gostovanje poljubnega števila uporabnikov. V osnovni paket orodja so vključeni modul za podporo podatkovnih baz Quick Start Database proizvajalca Avanti, standardna prednaložena baza podatkov in orodja za migracijo in uvažanje podatkov.

Več informacij na www.ricoh.com.

www.graficar.si

Z izrazom interaktivne e-knjige (angleško Enhanced eBooks) najpogosteje označujemo elektronske knjige, ki poleg klasičnih statičnih elementov vključujejo številne interaktivne vsebine, kot so video- in zvočne datoteke, animacije, interaktivne naloge itd. Meje med e-knjigami in interaktivnimi e-knjigami niso jasne; nekateri kot interaktivnost štejejo že možnost podčrtovanja besedila, hiperpovezav, postavljanje knjižnih zaznamkov ipd., po mnenju drugih pa morajo interaktivne e-knjige omogočati veliko večjo interaktivnost in podpirati več kompleksnejših funkcij. Načeloma pa velja, da so interaktivne e-knjige podprte z različnimi interaktivnimi vsebinami, kot vidimo na sliki 1.

Slika 1: Interaktivna e-knjiga z vgrajenim videom.

tem področju. Drugi največji trg bo na Japonskem, sledili bodo nemški, kitajski in italijanski. Zanimivo je, da bodo e-knjige do leta 2018 v anglosaških državah po prodaji prehitile tiskane. Razlika v prodaji na drugih knjižnih trgih bo še vedno velika, najmanj pa se bo zmanjšala v Nemčiji.

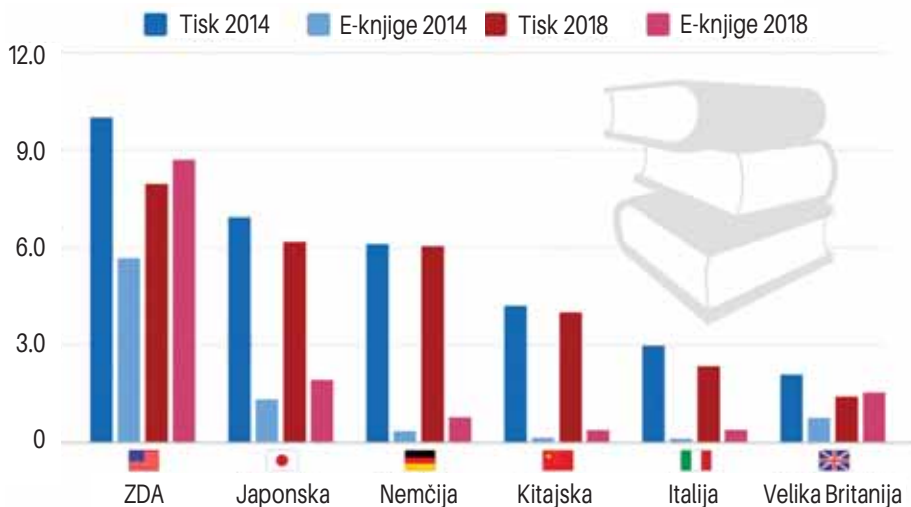
Na drugi strani je interaktivnih e-knjig na trgu malo. Razlogi za to so številni, zagotovo pa so ena od največjih zagat formati, saj različno podpirajo interaktivne vsebine (razpredelnica 1).

Trg e-knjig se bo po napovedih organizacije PWC vztrajno širil, kot je prikazano na sliki 2. ZDA bo še naprej vodilna sila na

EPUB je eden najbolj razširjenih formatov odprtega standarda, kar pomeni, da ga lahko odpremo in beremo na vseh kompatibilnih

E-knjige bodo prehitile tiskane v ZDA

Napovedi za razvoj knjižnega trga (v milijonih ameriških dolarjev)

Slika 2: Stanje knjižnega trga v nekaterih svetovnih velesilah v letih 2014 in 2018 po napovedih organizacije PWC.

Prihodnost je interaktivna

Staro-novi fenomen interaktivnih e-knjig

Maša Manca FLORJANIČ, študentka 3. letnika Grafičnih in interaktivnih komunikacij, (mentorica: dr. Klementina MOŽINA) • NTF • www.ntf.uni-lj.si

napravah (Sony, iOS, Kobo in Nook). EPUB temelji na HTML-jeziku. Najnovejša različica je 3.0.1 in podpira: HTML5, CSS2.1 in CSS3, vgradnjo pisav formata WOFF, avdio (mp3) in video (VP8, H.264) datoteke, skalabilno vektorsko grafiko (SVG), podporo MathML in Javascriptu itd. Format EPUB ni najbolj primeren za publikacije, ki zahtevajo natančno strukturo in format, kot so stripovske knjige. Tudi zaradi razlike v napravah za branje e-knjig in interaktivnih e-knjig pride do številnih nezaželenih posledic. Vrsta izhodne naprave vpliva na osnovne nastavitve datoteke,

videz in zmožnost interakcije. Predvajanje na različnih zaslonih je neenotno. EPUB prav tako ne omogoča zahtevnejših postavitev, oštevilčevanja strani in nima jasno predpisanih standardov za sklicevanje na dokumente tako znotraj kot zunaj EPUB-datoteke.

Mobipocket je format odprtega standarda, ki je kodiran s HTML. Omogoča podporo jezikom JavaScript in SQL, HTML5, CSS3, datotekam SVG, vgradnjo pisav, statično postavitev idr. Mobipocket ima svojo programsko opremo, ki omogoča njegovo

branje na skoraj vseh pametnih telefonih, dlančnikih, različnih okoljih Windows in številnih drugih napravah.

AZW je Amazonov format, ki temelji na programski opremi za Mobipocket. Podobno kot EPUB omogoča spremenljive prelome strani in je zato primeren tudi za manjše elektronske naprave.

Založniki niso omejeni samo z izborom formata interaktivne e-knjige in njihovih specifikacij. Velika ovira so izhodne naprave,

Format	Končnica datoteke	Slike	Zvok	Video	DRM	Podpora interaktivnosti
EPUB	.epub	DA	DA	DA	DA	DA
HTML	.html	DA	DA	DA	NE	NE
Kindle	.azw	DA	DA	DA	DA	DA
Mobipocket	.prc, .mobi	DA	NE	?	DA	DA
Multimedia eBook	.exe	DA	DA	?	DA	DA
PDF	.pdf	DA	DA	DA	DA	DA

Razpredelnica 1: Prikaz glavnih formatov za e-knjige in njihovih osnovnih lastnosti.

Primeri, izdelani z novo serijo rešitev.

Nova serija tiskarskih sistemov Linoprint C

Podjetje Heidelberg je v okviru dogodka Hei Flexibility Days predstavilo novo serijo digitalnih tiskarskih strojev Linoprint C. Osrednja tema so bili tudi delovni sistemi.

Udeležba je bila mednarodna in več kot 250 obiskovalcem so predstavili novo serijo digitalnih tiskarskih sistemov Linoprint C, ki uporabnikom prinaša predvsem možnost realizacije tiskovin z dodano vrednostjo. Poleg možnosti personaliziranih aplikacij omogoča izpis širine običajnih akcidenčnih tiskarskih strojev in dolžine največ 700 mm, lakiranje, tisk etiket s pokrivno belo barvo, obojestranski tisk in še in še. Obiskovalci so si lahko ogledali v živo tudi delovanje modelov Linoprint CV in Linoprint CP. Prvi zagotavlja tisk hitrosti 90 strani/minuto in ponuja tudi tisk z dodatno belo barvo in lakiranje na večji obseg različnih tiskovnih materialov, Linoprint CP pa hitrost tiska 130 strani/minuto z neposrednimi dodelavnimi funkcijami, ki zagotavljajo višjo produktivno učinkovitost in tiskovine z dodano vrednostjo (promocijski materiali, knjige, brošure ...).

Posebno pozornost so obiskovalci poleg modelov Linoprint serije C namenili tudi upravljalnemu delovnemu sistemu Prinect Digital Frontend. Ta omogoča integracijo poljubnega števila tiskarskih naprav v omrežno vodeno tiskarno.

Več informacij na www.heidelberg.com.

saj podpirajo različne formate e-knjig, kot je razvidno iz razpredelnice 2.

Izdelava interaktivnih e-knjig mora biti torej že od začetka dobro načrtovana; glavno vodilo pa je ciljna izhodna naprava, saj mora biti vsebina interaktivne e-knjige v celoti podprta in prilagojena glede na bralnik oziroma tablico. V razpredelnici 3 vidimo, kaj podpirajo različni e-bralniki v primerjavi s spletom.

Pogledi na uporabo interaktivnih vsebin v e-knjigah so različni. Pomembne so za založnike s specifičnim ciljnim trgom. Dober primer so izobraževalne knjige, pri katerih dodatne medijske vsebine omogočajo bralcu boljše razumevanje in predstavo. Tudi na področju otroške literature interaktivne e-knjige močno pridobivajo pomen, saj lahko pomagajo pri razvoju nekaterih otrokovih sposobnosti – na primer besednega zaklada in prostorske predstave.

Našteti je nekaj interaktivnih e-knjig slovenskih organizacij in podjetij:

- Maček Muri je leta 2001 dobil svojo interaktivno različico na zgoščenki (CD),

ki sta jo ustvarila Mitja Koštomaj in Maša Kozjek z glasbo Jerka Novaka. Gre za eno prvih interaktivnih e-knjig na Slovenskem.

- Gone Wishing je interaktivna zgodba za otroke Luke Lorencija in Mateja Jenka, ki jo je izdala Fi produkcija leta 2011 (slika 3). Več o tem na: <http://www.gone-wishing.com/>.
- Čevljarček je slikanica, zasnovana na legendi, avtorice Maje Brodschneider in ilustratorke Kiki Omerzel. Leta 2009 jo je izdalo podjetje Moonwalker7.
- StoryGuides so interaktivni e-vodniki po različnih evropskih mestih za Android in iOS, za katere je podjetje Moonwalker7 dobilo nagrado @diversity Awards novembra 2013. Več o podjetju in njihovih projektih si lahko preberete na: <http://www.moonwalker7.com/index.html>.
- E-učbeniki, tudi i-učbeniki, so del projekta Uvajanje in uporaba e-vsebin in storitev, ki ga delno financirata Evropska unija in Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport RS. Gre za sklop interaktivnih e-učbenikov za osnovne in srednje šole. Učbeniki so dostopni na: <http://eucbeniki.sio.si/>.
- iRokus* je interaktivni učni komplet, ki ga razvija založba Rokus. Njihov interaktivni

Slika 3: Interaktivna zgodba Gone Wishing.

Format	PDF	EPUB	HTML	Mobipocket	Kindle
Amazon Kindle Fire	DA	NE	DA	DA	DA
Android Devices	DA	DA	DA	DA	DA
Apple iOS Devices	DA	DA	DA	DA	DA
Barnes & Noble Nook Color	DA	DA	DA	NE	NE
Kobo eReader	DA	DA	DA	NE	NE
Mac OS X	DA	DA	DA	DA	DA
Windows	DA	DA	DA	DA	DA
Sony Reader	DA	DA	NE	NE	NE

Razpredelnica 2: Pregled kompatibilnosti različnih izhodnih naprav z najpogostejšimi formati.

učni komplet Biologija 8 iRokus+ je osvojil zlato nagrado Best European Learning Materials Award (BELMA) v kategoriji digitalnih učnih gradiv. Več na: http://www.irokusplus.si/seznam_vsebin.

Formati elektronskih knjig so za zdaj večja prepreka pri hitrejšem širjenju trga interaktivnih e-knjig, in dokler standardi med postavljalci formatov e-knjig in proizvajalci naprav za njihovo branje ne bodo poenoteni, bo uporaba

interaktivnih e-knjig omejena. Začasna rešitev so morda formati, zasnovani na HTML-jeziku, vendar to nikakor ni dovolj. Zakaj le bi moralo biti branje interaktivnih e-knjig popolnoma odvisno od internetne povezave?

	Kindle Fire	Nook Color	iBooks (ePub)	iBooks 2 (.iBooks)	Web
Krepka, kurzivna pisava, velikost besedila, umiki, zrcalo	DA	DA	DA	DA	NE
Družina pisav, kapitelke, obrobe, ozadje, razmikanje	DA	DA	DA	DA	DA
Prilaganje pisave	?	?	NE	NE	DA
Barvne slike	DA	DA	DA	DA	DA
Slogi CSS3	DA	DA	DA	NEKATERE	DA
Razpredelnice	?	DA	DA	DA	DA
Vgrajen avdio	NE	DA	DA	DA	DA
Vgrajen video	NE	DA	DA	DA	DA
Prilaganje besedila formatu (reflowable)	DA	DA	DA	NEKATERE	DA
Statična postavitev	NEKATERE	NEKATERE	DA	NEKATERE	DA
Branje teksta na glas	NE	NE	DA	NE	DA
JavaScript	NE	NE	DA	NEKATERE	DA
3D-objekti	NE	NE	NE	DA	DA
Keynote animacije	NE	NE	NE	DA	DA
Galerija slik	NE	NE	NE	DA	DA
Interaktivni testi znanja in kvizi	NE	NE	NE	DA	DA

Razpredelnica 3: Pregled lastnosti različnih bralnikov.